

Топчий О. Ю.

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

КАЛЕЙДОСКОП ВІДТІНКІВ КОЛОРАТИВУ ЗЕЛЕНИЙ У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

З найдавніших часів універсальне поняття колір як одне з властивостей об'єктивно існуючого матеріального світу привертало увагу. Була помічена його здатність до впливу на емоції і фізіологічні функції людини. У культурі всіх народів світу існують своя система кольороназв і гама улюблених кольорів. У межах пропонованої розвідки увагу зосереджено на виявленні сутності колоронему «зелений» у психології, ілюстрації варіантів його відтінків у мовах народів світу, їх різноманітності, зроблено спробу виявити в кольорономінаціях різних культурних ареалів національно-культурний зміст, вербально зафіксований у мовній картині світу.

Метою розвідки є спроба виявити та проілюструвати арсенал відтінків колоронему «зелений», вербально зафіксований у мовній картині світу. Він як уособлення природності і свіжості символізує спокій, удачу, оновлення, здоров'я, свіжість, життєві сили. З'ясовано особливу роль кольору у психології. Доведено полісимволічність та амбівалентність семантики колоративу зелений, що зумовлено природною здатністю кольору до мінливості, варіювання своїми відтінками. Виявлено, що основні відтінки зеленого в мовній картині світу мають мотивовану внутрішню форму, пов'язану із світом флори. Поповнюють цю палітру кольороназви, походження номінацій яких пов'язане з назвами коштовних, напівкоштовних каменів та мінералів. Встановлено, що ця колоронема має багато оригінальних відтінків: перидотовий, вердепомовий, колір містичного луку, колір ісламський зелений, колір метелика, колір лаймовий крем, колір закоханої жаби. Усі кольоропозначення піддаються безлічі трансформацій, вбирають у себе як конкретні, так і абстрактні значення.

Визначено, що колорема «зелений» та її арсенал відтінків варті того, щоб стати предметом спеціального вивчення наукових студій у дослідженні мовної картини світу різних народів. Перспективу подальших розвідок убачаємо в систематизації принципів номінації кольоропозначень, розробці теоретичного інструментарію щодо дослідження колірної системи мовної картини світу, встановленні специфіки її національно-культурної бази та укладанні словника кольорономінацій.

Ключові слова: колоронема, мовна картина світу, відтінок, кольоропозначення, мінерал, палітра, природність.

Постановка проблеми. Колір – це те, що щодня оточує кожну людину, викликає особливі емоції і відчуття. Як частина мовної картини світу колористика розглядалася різноаспектно. Система кольоропозначень – ціннісна, відкрита структура. У сучасному мовознавстві дослідження палітри відтінків колоративних лексем у зіставному аспекті дедалі більше набуває актуальності, що дає змогу виявити генезу, специфіку утворення та функціонування колоронемів у різних мовних і культурних середовищах. Численна відтінкова палітра колоронему *зелений* як кольору життя, живої природи в мовній картині світу також стає предметом зацікавленості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як певний образний знак мови колір став одним із центральних об'єктів наукових студій минулого століття і сучасності. Його багатоаспектність

досліджується в історичній та описовій лексикології (О. Панченко, Н. Бахліна, В. Мур'янов), порівняльному мовознавстві (В. Кульпіна, Н. Пелєвіна, Т. Світлична), галузі етнолінгвістики (Г. Яворська, А. Вежбицька), функціональній психології, де основи кольоросприйняття заклали М. Люшер (В. Папіш, В. Белянін, С. Григорук, Л. Лисиченко та ін.). Теоретичні засади зв'язку кольору і психіки – у Б. О. Базими, психологія кольору – предмет вивчення у Г. Браем. Актуальними стали розвідки аналізу колоремної лексики у психолінгвістичному (А. Залевська, П. Василевич, Г. Форумкіна та ін.), семасіологічному та перекладознавчому аспектах (А. Висоцький, Т. Лузанкіна, І. Ковальська).

У сучасній лінгвістиці опрацьовується як етнокультурний аспект фразем, складовою частиною яких виступає колорема (А. Попова), так і спе-

цифіка семантики слів-кологративів в українській фразеології (Т. Семашко). Аналізуються структура семантики колоромінацій (Ж. Соколовська, Л. Ставицька, О. Вербицька, О. Дзівак) та «кольоровий простір» (колективна праця О. Василевич, С. Кузнєцової, С. Мищенко). Одним із важливих аспектів дослідження колоромінів є всебічний аналіз їхніх функціональних особливостей у фольклорному та художньому дискурсах (О. Сапіга, М. Репінова, С. Жукова). Варіативність, багатозначність кольорів, їх семантичний збіг та розбіжність у різних етносах не перестають викликати зацікавленість багатьох зарубіжних дослідників (С. Блейчер, А. Діксі, М. де Бортолі, Ф. Брату, В. Войтович, С. Тер-Мінасова та ін.).

У вітчизняних наукових розвідках Л. Грибової, О. Дзівак, В. Грещук, А. Критенко та ін. представлено ґрунтовний аналіз певних колоративів.

Постановка завдання. У межах пропонованої розвідки наша увага зосереджена на аналізі сутності цього колороміну в психології, його значення і символіки в різних країнах світу та генези численних варіантів відтінків.

Метою розвідки є спроба виявити та проілюструвати арсенал відтінків колороміну «зелений», вербально зафіксований у мовній картині світу. Реалізація поставленої мети потребує розв'язання таких завдань: представити символіку колороміну *зелений* у різних народів світу; на матеріалі лексикографічних праць та інтернет-ресурсів здійснити вибірку відтінків коло реми *зелений* та виявити базову основу деривації її відтінків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Колоромінація *зелений* як уособлення природності і свіжості, символ навколишнього середовища означає спокій, удачу, оновлення, здоров'я, свіжість, життєві сили. В англійській мові слово «*green*» походить від давньоанглійського «*grene*», що позначало «поле, трав'янисте місце». Цей прикметник також означає достаток, відродження і асоціюється саме з природою *to have green fingers – to be a good gardener – мати «зелені пальці»*, що означає людину, яка знає свою справу і є хорошим садівником.

У психології категорії кольору надається неабияка роль. Так, *зелений* – колір, який неминуче привертає увагу. Любителі зеленої палітри характеризуються врівноваженістю, працездатністю, внутрішньою гармонією і вмінням логічно оцінювати ситуацію. Відповідно, в психології він означає м'якість і спокій, іноді навіть тугу і є засобом пригнічення негативного впливу депресивних кольорів [2].

Психологами дуже широко застосовується палітра відтінків цього колоративу. Так, *темно-зелений* колір означає пасивність, відсутність руху. *Бірюзовий, синє-зелений* – це холодний тон, який позначає вітер, небо, прохолоду. Він бадьорить, що особливо важливо при депресіях і стресах, мотивує до дії, допомагає відновити сили. *Жовто-зелений* позначає любов до змін, відмову від шаблонів і стереотипів, свободу. Це відкритість у спілкуванні, доброзичливе ставлення до оточуючих, задоволення, спокій. Його рекомендують використовувати для медитації. Ці відтінки, для яких існує і колоромінен *шартрез*, часто використовуються художниками як заспокійливий і одночасно найпомітніший для людини [1].

Оливковий та його відтінки (*ніжно-оливковий, оливково-зелений, темно-оливковий*, колір *оливкового хаки*) несуть негативну енергію. Так, обличчя *оливкового кольору* говорить про те, що людина морально виснажена.

У мовознавстві поширеною є думка, що семантика колоративів полісимволічна, що зумовлено природною здатністю кольору до мінливості, варіювання своїми відтінками. Колоратив *зелений* характеризується амбівалентністю. Так, якщо нині ним прийнято позначати здоров'я, витривалість, то у давнину він був пов'язаний із демонічним початком, нечистою силою, безумством, розпадом. Так, Е. Сведенборг, шведський теософ, описує очі безумців, що нудяться в пеклі, зеленими. У сатани з одного з вітражів Шартрського собору шкіра зелена і величезні очі зелені. Ще С. Ейзенштейн, описуючи символіку *зеленого*, наголошував, що це колір відродження душі і мудрості, і одночасно – морального падіння і божевілля [5].

У західних культурах *зелений* символізує молодість, зростання і свіжість. Проте в англо-саксонських країнах *він* означає жадібність, амбіції і престиж, адже це колір долара. В англійських країнах колоромінен асоціюється із заздрістю, «*позеленів від жадібності*» – дослівний переклад американського вислову «*To be green with envy*». Для Китаю *зелений* – зрада і вигнання, а в Індії він тісно пов'язаний з ісламом. В Ірландії *зелений* – це колір лепреконів і асоціюється з чотирилисником. Його символ в Америці – це безпека, а у Франції – злочинність. У Бельгії цей колоромінен пов'язують із заздрістю і недоброзичливістю. В іранців *зелений* колір асоціюється як із бурхливим зростанням і свіжістю, так і з нещастям, печаллю, скорботою. У Німеччині (в минулому під час ворожіння вживали карти, кожна масть у яких мала свій колір і відповідне символічне

значення, де зелена масть означала сум, горе, досаду) та Північній Європі *зеленими* називають себе представники екологічних рухів.

Зеленою у національному фольклорі іменується Ірландія, а *зелений* колір – символ ірландського визвольного руху. У міфах стародавнього Китаю цей колір нейтральний: їм кодується східний напрямок горизонту, а також весна, дерево, планета Юпітер і «Зелений дракон». У Стародавньому Єгипті *зелений* – цілком позитивний колір, що природно в країні з жарким кліматом. Це колір Осіріса, бога-злаку, який щороку вмирає та воскрешає. У Стародавньому Римі *зелений* колір одягу був виключно жіночим, оскільки в чоловічому одязі він позначав протиприродні схильності. У чоловічому одязі він був семантично негативним: це було ознакою жіночності, натяком на протиприродну порочність. Саме так і коментується вираз «*galbini mores*» – «*зелені*» (тобто *знижені, збочені*) *звичаї*».

У традиційній культурі Японії цей колорономен – у числі найулюбленіших. Він є символом весняних сільськогосподарських обрядів, символіка його цілком позитивна: це любов і щастя. В Європі це знак земної любові і надії.

У християнській культурі середніх віків головне символічне значення *зеленого* – це поверхня землі, покрита рослинами. Тому цей колоратив у зображеннях Ісуса Христа і святих символізує їхній земний шлях. У культурі ісламу він ще більш поважаний, оскільки з цим колорономеном асоціюються всі блага, які виходять від рослин: їжа, тінь, прохолода, краса.

У середньовіччі в *зеленого* вже фіксувалася своя символіка. Так, «*колір тьмяної трави*» означав довголіття, «*колір темної зелені*» вважався символом укриття і був маскувальним кольором лісових розбійників, «*колір вербових прутів*» означав у XVI–XVII століттях відчай, смуток, самотність. Як символ рослин і власне настою з трав цей колорономен став символом природних отрут, а потім і отрут взагалі. Він широко використовується в дипломатії для вираження балансу, безпеки і помірної щедрості. Живопис, поезика, філософія XVIII ст. свідчать про новий спалах любові до *зеленого*.

Релігія теж не обійшла цей колір. Православ'я позначає його як фарбу вічного життя. Так, святі Сергій Радонезький, Серафим Саровський, Ксенія Петербурзька, Матрона також пов'язані із зеленим. На іконах Іоанн завжди зображений у зеленому одязі, а в образах Бориса і Гліба завжди присутній цей колір. О першій годині Вербної Неділі

та Трійці всі священники одягаються в зелені шати.

Амбівалентність *зеленого* віддзеркалено і у фольклорному дискурсі: *зілля*, настій трав – зазвичай отрута; *зелений змії* (алегорія алкогольних напоїв); *зелений цар* – злий і підступний; *туга зелена* тощо. Це колір ревности, заздрості і незрілості («*позеленів від заздрості*»). Ідіоми *green with envy* – *full of envy*, *very jealous* в англійській мові означає заздрість, а *green-eyed monster* – ревності (дослівно – *зеленооке чудовисько*, у перекладі – *чорна заздрість, скажені ревності*).

У новітній час в Європі цей колорономен означає іронію, буфонаду, буржуазність (як засуджувану властивість); *зелений прапор* у морі – сигнал, який свідчить про корабельну аварію; психічно хворі люди дуже люблять насичений *зелений* колір.

Проте в англійській культурі *green colour* – це колір й оптимізму. В ідіомах також засвідчується його амбівалентність. Пор.: *to be green* – *inexperienced, immature, green hand, green as grass* – зовсім *зелений* (юний), недосвідчений. Цій ідіомі в російській мові відповідає така: *зелен ти це пока*. Фразема *to be green about the gills* асоціюється із хворобливою блідістю.

Значення цього кольору несе в російськомовних і англійськомовних народів подібне емоційне навантаження, що свідчить про схожість виразів і сприйняття навколишнього світу: «*green back*», «*the long green*» – *зелені долари*, «*green belt*» – *зелена зона*, «*green card*» – *зелена картка*, «*green light*» – *зелене світло*, *green tea* – *зелений чай*, російський розмовний сленг «*green stuff*» – *капуста (гроші)*. Однак за значенням один і той самий колір у складі фразем може відрізнятися в англійській і російській мовах: *green wound* (рос. *свіжа рана*) – англ. (незагоєна рана); *green horse* (рос. *молодий кінь*) – (англ. *необ'їжджений кінь*); *greenroom* (рос. *зелена кімната*) – (англ. *примірочна*) [4].

Вперше цей колоратив увійшов у культуру разом із появою зеленої фарби. Це стало можливим лише в епоху цивілізації, в бронзовому столітті, коли зелену фарбу навчилися готувати з оксидів міді. Поповнюють палітру відтінків *зеленого* кольороназви, походження номінацій яких пов'язане з назвами коштовних, напівкоштовних каменів та мінералів. У природі зустрічається велика кількість мінералів темно-зеленого, світло-зеленого, жовто-зеленого, блакитно-зеленого, синьо-зеленого відтінків. Такі самоцвіти завжди користувалися популярністю, привертали увагу і захоплювали. У стародавніх державах Сходу вони були знаком багатства, влади і приві-

лейованого соціального стану. Кожен камінь мав свою історію, був наділений своєю легендою, загадкою та символікою.

Так, коштовний камінь *ізмурд* (*смарагд*), (*ізмурдний, смарагдовий колір*), прозорий берил із зеленуватим відтінком, є символом мудрості, надії і холонокровності. Він вважається надійним талісманом мандрівникам і мореплавцями [6, с. 457]. Альтернативою смарагду вважається хромтурмалін. Відповідно, *смарáгдовий колір* – яскравий відтінок зеленого або це синювато-зелений колір, півпрозорий, із сильною насиченістю та яскравою склоподібною візуальною текстурою.

Камінь *амазоніт* (*амазонітний*) – блакитно-зелений мінерал, зовні схожий із бірюзою. Його ще називають амазонським каменем. Згідно із повір'ям, назву цей камінь отримав від амазонок, які прикрашали свої руки перстнями з амазонітом. Наявність цього каменю в їхніх прикрасах свідчила про незалежність, красу та непереможність прекрасних воєвниць [6, с. 63].

Авантюрин (*авантюриний*) – різновид кварцового мінералу з унікальним забарвленням. Авантюрин зустрічається рідко, переважає зелений і жовтий окрас [6, с. 15]. З давніх часів існувало повір'я, що авантюрин може принести везіння, удачу і багатство. У його господаря завжди будуть гроші, він стане душею компанії і лідером у бізнесі, зможе залучити будь-які інвестиції і правильно налаштувати компаньйонів. Нерідко зелений авантюрин можна побачити у формі кулонів у карткових гравців і фінансових авантюристів. Саме він може відвести порчу, уберегти та віддалити власника від людської злості і заздрості. З давніх часів цей самоцвіт підвішували над ліжечком новонародженого, щоб відігнати від дитя негативну енергію і захистити від хвороб.

Хризоберил (*хризоберилловий*) – коштовний камінь із скляним блиском і світінням [6, с. 966]. Завдяки вкрапленням на його поверхні утворюються казкові малюнки, що робить цей самоцвіт унікальним за своєю суттю. Цей мінерал зустрічається досить рідко, особливо екземпляри, які мають ефект «котячого ока». Магія каменю також очевидна. Він здатний з'єднувати закохані серця, тому його носять як жінки, так і чоловіки. Обрамлений у золоту оправу хризоберил може допомогти в бізнесі, залучити гроші.

Нефрит (*нефритовий*) – священний камінь Піднебесної, який дарує щастя в сімейних відносинах та використовується для створення ювелірних виробів. На Сході статуеткам із нефриту вклонялися.

Малахіт (*малахітовий*) – мінерал яскраво-зеленого кольору з відтінками, в народі вважається «каменем здоров'я», в якому виявлені також неабиякі магичні здібності. Він є сировиною для виготовлення зеленої фарби [6, с. 614]. Вважається, що цей камінь може дарувати мудрість, духовну силу, стійкість.

Сапфір (*сапфіровий*) – коштовний камінь першого класу [6, с. 818]. У природі зелений сапфір зустрічається дуже рідко. Проте перстні з цим унікальним каменем носили Олександр Македонський і цар Соломон. Сапфір був окрасою головних уборів, перстнів, корон, обручок, намист. Його ототожнювали з могутністю, владою, справедливістю, мудрістю. Саме зелений сапфір здавна наділяли чаклунськими властивостями. Вважалося, що він здатний бачити минуле, дивитися в майбутнє, читати чужі думки і розгадувати помисли. Як сукупність таїнства і містики маги часто використовували цей самоцвіт у своїх ритуалах.

Хризопраз (*хризопразовий*) – мінерал, назва якого походить від грецького слова і перекладається як «цибуля-порей». Цей «яблучно-зелений різновид халцедону», який володіє насиченим зеленим кольором різних відтінків від світло-зеленого до синювато-зеленого [6, с. 966], завжди вважався атрибутом багатства і влади, тому понад два століття вельможне панство залюбки носило цей камінь. За повір'ям, хризопраз може захистити свого господаря від наклепників та людей, що можуть наврочити. Його обожнюють банкіри, торговці, комерсанти й інші заповзятливі люди. У незапам'ятні часи ескулапи лікували хвороби за допомогою води, в якій кілька годин перебував хризопраз [3].

Хромдіопсид (*хромдіопсидний*) – коштовний камінь, багатий зелений відтінок якого приваблює поціновувачів прекрасного, якого цінують ювеліри за загадковий скляний блиск і густий зелений колір і який, залежно від кута напряму сонячного проміння, здатний змінювати власну палітру номенів зеленого. Народна назва цьому камінню – «якутський смарагд» (за назвою родовища).

Як і в будь-якого іншого кольору, в *зеленого* дуже багато оригінальних відтінків. Вважається, що цей колоратив має такі основні відтінки: *бірюзовий, фісташковий, оливковий, аквамариновий* та *смарагдова зелень*. Але, як свідчить зібраний матеріал, їх значно більше. У його спектрі виділяють теплі (наприклад, *трав'яний, жовто-зелений, яскраво-зелений* тощо) та холодні відтінки (*смарагдовий, нефритовий, червоного моря, темно-зелений* тощо).

Ці основні відтінки переважно в мовній картині світу мають мотивовану внутрішню форму, пов'язану, наприклад, із світом флори: *муравчатий (трав'яний), лаймовий* (відтінок між *жовтим і зеленим*, близький до *салатового* кольору), *спаржевий* (відтінки *зеленого*), *колір більярдного сукна (отруйно-зелений)*; світ фауни *колір драконної зелені* (темно-зелений), *колір зеленої папуги* (яскраво-зелений), *видровий* (грязнувато-зелений), *гемотроповий* (назва походить від назви квітки гемотроп – темно-зелений із плямами червоного або жовтого кольору) [7].

Як бачимо, колорема «зелений» із гамою відтінків репрезентується як шляхом прямого називання денотата, так імпліцитно. Зазначимо, що більшість відтінків – колорономенів в українській мові було створено на основі запозичень з інших мовних культур.

Лексикографічні джерела та Інтернет-ресурси фіксують ще багато маловідомих назв відтінків *зеленого*. Пор.: *хромтурмаліновий* (альтернатива *смарагдовому*), *колір шартрез* (відтінки *зелено-жовтого*) (фр. *Chartreuse*) (назва лікеру із 130 трав, де пігментом, який домінує, виступає або хлорофіл, або шафран); *колір Вірідіан* (англ. *смарагдова зелень*, темний відтінок *зелено-синього* [3]; *колір фельдграу* (нім. *зелено-сіро-польовий*) (колір польової форми німецької армії з 1907 р.); *яблуко Грені* (англ. *зелений* колір із відтінком *жовтого*); *колір шемрок* (*темно-зелений трілісник*), *хризопразовий* (грец. *яблучно-зелений* з відтінками від *світло-зеленого до синювато-зеленого*); *перидотовий* (фр. *оливково-зелений*); *ціановий* (грец. *блакитно-зелений*); *електричний ціан* (відтінок у *синьо-зеленому* кольоровому діапазоні, який ще називають *аквамариновий* чи відтінок *морської хвилі*; походить від уявлення глибини та спокою

морської води, яка пронизана сонячним світлом); *колір вердепомовий* (фр. *світло-зелений, колір незрілих яблук*) [7] тощо. Нині дизайнери репрезентують оригінальні відтінки *зеленого* у всіх його проявах (їх понад трьохсот сімдесяти). Нам пропонуються такі варіанти: *колір хвої, кипарису, евкаліпту, цитрусовий* колір, *ультра зелений* колір, *колір аспарагусу, колір хакі, моховито-зелений, колір канарський зелений, колір містичного луку, колір ісламський зелений, персидський зелений, колір цикорію або біло-зелений, колір метелика, колір блідо-лаймовий* і колір із незвичайною назвою «*лаймовий крем*». Навіть знаходимо колорономен – *колір закоханої жаби (зеленувато-сірий)*. Як бачимо, категорія кольору, через яку пізнаються та описуються явища суб'єктивного й об'єктивного світу, в мовах різних культур універсальна [6].

Висновки і пропозиції. Категорія кольору по-різному віддзеркалюється в мовній картині світу. Усі кольоропозначення як історично мінливі елементи культурних кодів не статичні, піддаються безліч трансформацій. Але основні хроматичні й ахроматичні кольори в більшості європейських народів можуть символізувати тотожні реалії. Колорема *зелений*, зокрема з її арсеналом складних відтінків синонімічного ряду, варта того, щоб стати предметом спеціального вивчення наукових студій у дослідженні мовної картини світу різних народів.

Перспективу подальших розвідок вбачаємо в систематизації принципів номінації кольоропозначень, розробці теоретичного інструментарію щодо дослідження колірної системи мовної картини світу, встановленні специфіки її національно-культурної бази та укладанні словника кольорономінацій.

Список літератури:

1. Базыма Б. А. Цвет и психика : монография. Харьков : ХГAK, 2001. 172 с.
2. Браэм Г. Психология цвета / пер. с нем. М. В. Крапивкиной. Москва : АСТ; Астрель, 2009. 158 с.
3. Василевич А. П., Кузнецова С. Н., Мищенко С. С. Цвет и название цвета в русском языке. Москва, 2005. 216 с.
4. Дубровин М. И. Русские и английские идиомы. Москва : «АСТ», 2009.
5. Сапига Е. В., Репина М. В., Жукова С. В. Цветообозначения в современной лингвистике: семантический и семиотический аспекты. Краснодар: Историческая и социально-образовательная мысль. 2016. Т. 8. № 2. Ч. 2. С. 192–195.
6. Словник іншомовних слів: 23 000 слів та термінологічних сполучень / Уклад Л. О. Пустовіт та ін. Київ : Довіра, 2000. 1018 с.
7. Исторический словарь галлицизмов русского языка Н. И. Епишкина. URL <https://rus-gallicismes-dict.slovaronline.com>

**Topchy O. Yu. KALEIDOSCOPE OF SHADES OF COLORATIVE GREEN
IN THE LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD**

From ancient times, the universal concept of color as one of the properties of the objectively existing material world has attracted attention. Its ability to influence person's emotions and physiological functions was noticed. In the culture of all peoples of the world there is a system of color names and a range of favorite colors. Within the proposed research, attention is focused on identifying the essence of the colorative "green" in psychology, illustrating the variants of its shades in the languages of the peoples of the world, their diversity, an attempt to identify national color and cultural content verbally recorded in the linguistic picture of the world.

The purpose of the research is to try to identify and illustrate the arsenal of the color phenomenon "green" shades, verbally recorded in the linguistic picture of the world. It is as the personification of naturalness and freshness that symbolizes peace, luck, renewal, health, freshness, vitality. The polysymbolism and ambivalence of the semantics of the colorative green are proved, which is due to the natural ability of color can change, vary its shades. It was found that the main shades of green in the linguistic picture of the world have a motivated internal form associated with the world of flora. It is established that this colorative has many original shades: peridot, verdepomovy, the color of the mystical bow, the color of Islamic green, the color of a butterfly, the color of lime cream, the color of a frog in love. All color symbols are subject to many transformations, absorb both concrete and abstract meanings. It is determined that the color green and its arsenal of shades is worth becoming the subject of a special study of scientific studies in the study of the linguistic picture of the world of different peoples. The prospect of further explorations is seen in the systematization of the principles of color nomination, in the development of theoretical tools for studying the color system of the linguistic picture of the world, in establishing the specifics of its national and cultural base and in compiling a dictionary of color nominations.

Key words: *colorative, linguistic picture of the world, shade, color designation, mineral, palette, naturalness.*